

Tisková zpráva

Občané o inflaci a reálných příjmech – březen/duben 2026

- ⊙ Více než polovina (52 %) české veřejnosti se domnívá, že reálný příjem jejich domácnosti je asi tak stejný jako před rokem, respektive že si za svůj příjem mohou nakoupit a uhradit asi tak stejně jako před rokem. Názor, že si toho mohou nakoupit méně, vyslovily téměř dvě pětiny (37 %) občanů, desetina domácností (10 %) má pocit, že si za svůj příjem může nakoupit více než před rokem.
- ⊙ Stejná otázka byla respondentům položena i ve výzkumu z dubna 2025 a situace se za poslední rok významně změnila. Pocit, že si za své peníze mohou nakoupit přibližně stejně, měla tehdy jen necelá čtvrtina dotázaných (24 %), nyní je to více než polovina (52 %), což představuje nárůst o 28 procentních bodů.
- ⊙ Lidé, jejichž domácnost si za svůj příjem může nakoupit méně než před rokem, nejčastěji omezili výdaje na stravování mimo domov (62 %), dovolené a cestování (57 %) a nákupy luxusního zboží (55 %).
- ⊙ Téměř dvě třetiny (63 %) české veřejnosti se domnívají, že za příjmy své domácnosti si budou moci letos nakoupit nebo uhradit méně než dnes. Další třetinu (32 %) pak tvoří podíl těch, kdo soudí, že za svoje příjmy si budou moci letos nakoupit asi tak stejně. Nepatrná část dotázaných (3 %) má pocit, že si za svůj příjem bude moci nakoupit letos více.
- ⊙ V porovnání se situací před rokem jsou čeští občané o něco málo optimističtější, i když skeptický pohled do budoucna stále výrazně dominuje.
- ⊙ Ve svém výhledu do budoucna jsou mírně optimističtější muži, skeptičtější naopak lidé bez maturitního vzdělání a důchodci.

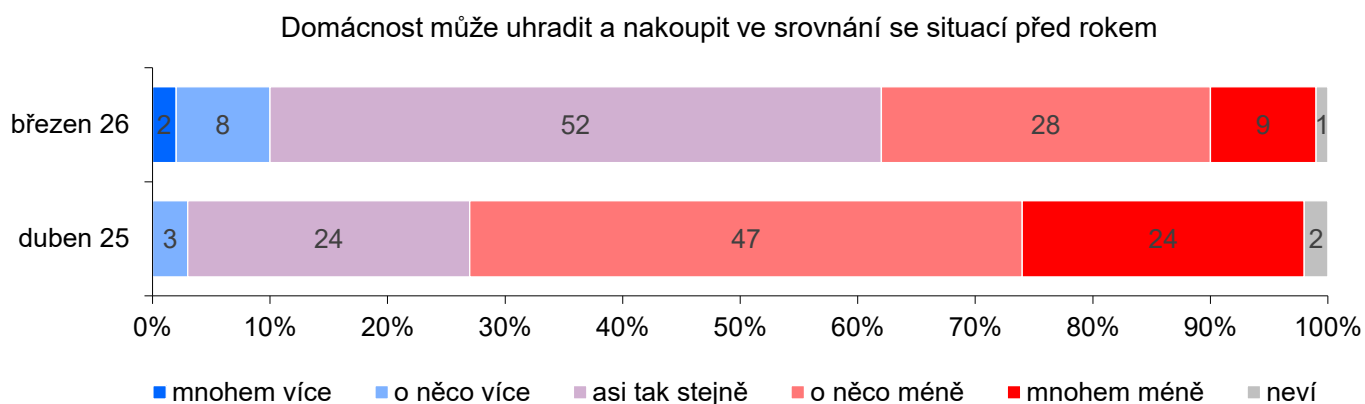
Zpracovala:
Naděžda Čadová
Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR
Tel.: 210 310 588, nadezda.cadova@soc.cas.cz

Výzkum CVVM, který probíhal na přelomu března a dubna 2026, se zabýval problematikou pohybu všeobecné cenové hladiny, respektive míry inflace. Nejprve jsme všem dotázaným položili otázku týkající se vývoje reálných příjmů jejich domácnosti za poslední rok. Následně jsme se zeptali respondentů, jejichž domácnosti si nyní za své příjmy může nakoupit či uhradit méně než před rokem, ve kterých oblastech omezili své výdaje. Na závěr celého bloku jsme pak zjišťovali, jaký vývoj reálných příjmů předpokládají čeští občané letos.

Výsledky výzkumu zachycené v grafu 1 ukazují, že více než polovina (52 %) české veřejnosti se domnívá, že reálný příjem jejich domácnosti je asi tak stejný jako před rokem, respektive že si za svůj příjem mohou nakoupit a uhradit asi tak stejně jako před rokem. Názor, že si toho mohou nakoupit méně, vyslovily téměř dvě pětiny (37 %) občanů, z toho více než čtvrtina (28 %) zvolila odpověď „o něco méně“ a necelá desetina (9 %) uvedla možnost „mnohem méně“. Desetina domácností (10 %) má pocit, že si za svůj příjem může nakoupit více než před rokem, a z toho pouze 2 % uvádí, že si může nakoupit „mnohem více“ než před rokem, 8 % pak nakoupí „o něco více“. Zbylé 1 % oslovených uvedlo, že otázku nedokáže posoudit a zvolilo možnost „nevím“.

Graf 1: Subjektivní hodnocení reálných příjmů domácnosti v porovnání se situací před rokem (%)¹

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_2603, 27. 3. - 8. 4. 2026, 1031 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

Stejná otázka byla respondentům registrovaným v Panelu Naše společnost položena i v loňském výzkumu, který probíhal v dubnu 2025. Situace se za poslední rok významně změnila. Pocit, že si za své peníze mohou nakoupit přibližně stejně, měla tehdy jen necelá čtvrtina dotázaných (24 %), v této kategorii tak vidíme nárůst o 28 procentních bodů. Mírný nárůst pak vidíme v kategorii těch, kteří si mohou nakoupit více, a to o 7 procentních bodů (ze 3 % na 10 %). Naopak podíl těch, kteří si dle svých slov za svůj příjem mohou nakoupit méně, poklesl ze 71 % v roce 2025 na 37 % v aktuálním výzkumu (o 34 procentních bodů).

Podrobnější analýza ukázala, že hodnocení reálných příjmů domácnosti souvisí s věkem. Optimističtější vývoj svých reálných příjmů popisovali lidé ve 20 až 39 let, pesimističtější jej vnímali lidé starší 65 let. Hodnocení reálných příjmů dále velmi významně pozitivně koreluje s hodnocením životní úrovně vlastní domácnosti a s tím, zda ji respondent vnímá jako chudou nebo bohatou. Můžeme tak říct, že vývoj reálných příjmů pozitivně vnímali ti, kteří současně svoji domácnost označili jako velmi či spíše bohatou (viz tabulku 1). Konkrétně mezi těmi, kdo svou domácnost popsali jako velmi či spíše bohatou, uvedlo v 63 % že si mohou koupit asi tak „stejně jako loni“, zatímco mezi dotázanými, kteří ji vnímají jako velmi či spíše chudou, to bylo jen 21 %.

Tabulka 1: Souvislost hodnocení ekonomické situace domácnosti a meziroční inflace (%)

Domácnost je (subjektivní hodnocení):	Domácnost může uhradit a nakoupit ve srovnání se situací před rokem:				
	Mnohem více	O něco více	Asi tak stejně	O něco méně	Mnohem méně
velmi + spíše bohatá (15 %)	3	19	63	13	1
ani bohatá, ani chudá (70 %)	1	7	56	28	7
velmi + spíše chudá (15 %)	2	5	21	44	26

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_2603, 27. 3. - 8. 4. 2026, 1031 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

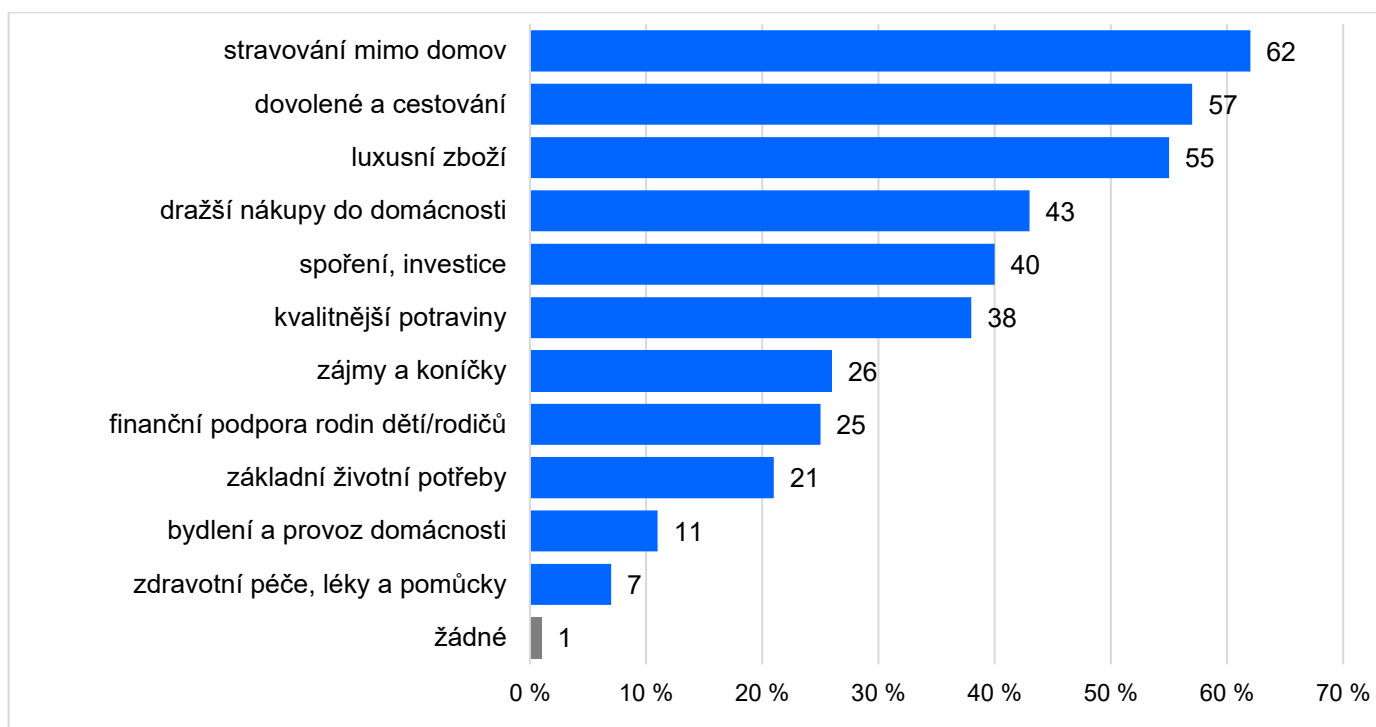
Všech respondentů, kteří ve výzkumu uvedli, že si ve srovnání se situací před rokem může jejich domácnost aktuálně uhradit či nakoupit méně (N = 383) jsme se dále zeptali, ve kterých oblastech musela domácnost snížit své výdaje (viz graf 2). Z předloženého seznamu oblastí mohl respondent vybrat všechny, kterých se omezení dotklo.

Pouze 1 % těch, kteří si dle svých slov mohou nyní za své peníze nakoupit méně než před rokem, uvádí, že v žádné ze zkoumaných oblastí své výdaje nemuselo omezovat. Omezení výdajů ve více než polovině těchto domácností postihlo stravování mimo domov (62 %), dovolené a cestování (57 %) a nákupy luxusního zboží (55 %). Přibližně dvě pětiny domácností pak omezily výdaje na nákup dražších věcí do domácnosti jako jsou spotřebiče, elektronika či nábytek (42

¹ Znění otázky: „Řekli byste, že za příjmy Vaší domácnosti můžete uhradit a nakoupit ve srovnání s dobou před jedním rokem mnohem více, o něco více, asi tak stejně, o něco méně nebo mnohem méně?“

%), následuje omezení spoření a investování (40 %) a nákupy kvalitnějších potravin (38 %). Přibližně čtvrtina pak omezila výdaje na zájmy a koníčky členů domácnosti (26 %) a finanční podporu rodin svých dětí nebo rodičů (25 %). Fakt, že úspory zasáhly i základní životní potřeby domácnosti, jako jsou jídlo, oblečení, drogerie a další běžné potřeby pro domácnost, přiznala pětina respondentů (21 %) žijících v domácnostech, které si za své peníze nyní mohou nakoupit méně než před rokem.

Graf 2: Oblasti omezení výdajů domácnosti (v %)²

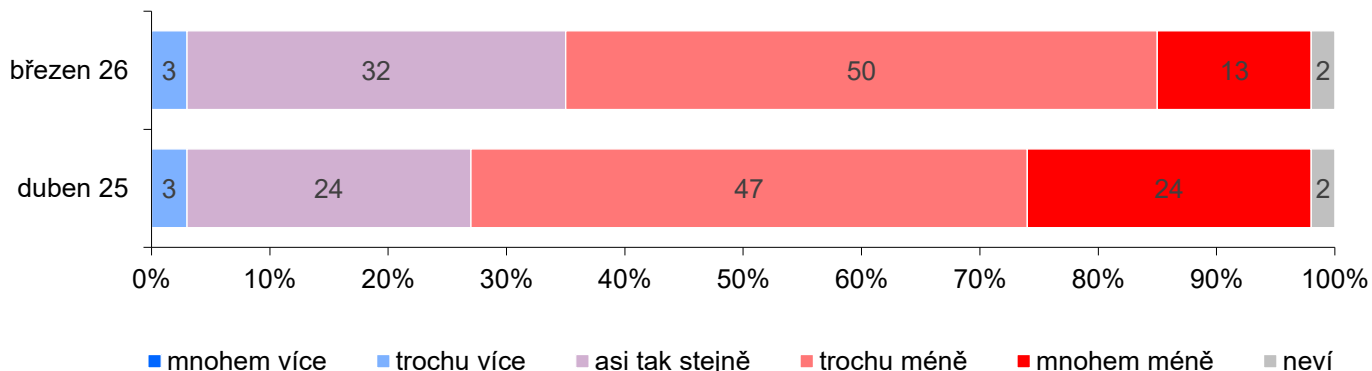
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_2603, 27. 3. - 8. 4. 2026, 1031 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

Z analýzy z hlediska základních sociodemografických charakteristik vyplynulo, že ženy častěji uváděly omezení výdajů na zájmy a koníčky členů domácnosti, kvalitnější potraviny, dražší nákupy předmětů do domácnosti a stravování mimo domov. Mezi lidmi s vysokoškolským vzděláním se pak více omezovaly výdaje na cestování a dovolené.

Další otázka ve výzkumu již opět směřovala ke všem zapojeným respondentům a zajímalo nás, jak se podle českých občanů bude inflace a tedy reálné příjmy vyvíjet v roce letošním. Výsledky zachycené v grafu 3 ukazují, že téměř dvě třetiny (63 %) české veřejnosti se domnívají, že za příjmy své domácnosti si budou moci letos nakoupit nebo uhradit méně než dnes, z toho polovina (50 %) zvolila odpověď „o něco méně“ a více než desetina (13 %) uvedla možnost „mnohem méně“. Další třetinu (32 %) pak tvoří podíl těch, kteří soudí, že za svoje příjmy si budou moci letos nakoupit asi tak stejně. Nepatrná část dotázaných (3 %) má pocit, že si za svůj příjem bude moci letos nakoupit více.

² Znění otázky: „V předchozí otázce jste uvedl/a, že si Vaše domácnost za své příjmy oproti předchozímu roku může uhradit a nakoupit méně. Ve kterých oblastech jste jako domácnost museli snížit výdaje?“ Možnosti odpovědí: základní životní potřeby domácnosti - jídlo, oblečení; drogerie a běžné potřeby pro domácnost; zájmy a koníčky členů vaší domácnosti / Vaše vlastní; spoření, investice; finanční podpora rodin Vašich dětí nebo Vašich rodičů; kvalitnější potraviny; dovolené a cestování; dražší nákupy do domácnosti, jako jsou spotřebiče, elektronika nebo nábytek; zdravotní péče, léky, zdravotní pomůcky; bydlení a provoz domácnosti – energie, vytápění, opravy či vybavení domácnosti; stravování mimo domov – restaurace, kavárny, rozvoz jídla; luxusní zboží, v žádné.

Graf 3: Subjektivní hodnocení reálných příjmů domácnosti v tomto roce – kolik si toho nakoupíte za stejné peníze (%)³

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_2603, 27. 3. - 8. 4. 2026, 1031 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

Také otázka na očekávaný vývoj reálných příjmů se objevila již ve výzkumu realizovaném v dubnu 2025. V porovnání se situací před rokem jsou čeští občané o něco málo optimističtější, i když skeptický pohled do budoucna stále výrazně dominuje. Konkrétně podíl těch, kteří očekávají, že si za své peníze budou moci dovolit mnohem či o trochu méně než dnes poklesl o 8 procentních bodů (z 71 % na 63 %) a rovněž o 8 procentních bodů naopak vzrostl podíl těch, kteří v této situaci očekávají stabilitu (nárůst z 24 % na 32 %).

Ve svém výhledu do budoucna jsou mírně optimističtější muži, kteří častěji očekávají, že se jejich kupní síla nezmění (38 % mužů, 26 % žen), ženy naopak častěji uváděly, že si myslí, že si budou moci za své peníze nakoupit méně než nyní (57 % mužů, 68 % žen). Názor, že si za stejné peníze budou moci dovolit „mnohem méně než dosud“, se častěji objevil u lidí bez maturitního vzdělání, naopak vysokoškolsky vzdělaní častěji věří, že to bude „o něco méně než dnes“. Obavy z toho, že si za své peníze budou letos moci nakoupit mnohem méně než dnes pak významně častěji vyjadřovali důchodci (33 %, oproti průměru v populaci 13 %).

I zde byla provedena podobná analýza jako u předchozí otázky. Subjektivní hodnocení finanční situace domácnosti, tedy to, zda je domácnost bohatá nebo chudá, má souvislost s očekáváním vývoje inflace v letošním roce. Odpověď „asi tak stejně“ najdeme u těch, kteří se označili za bohaté (40 %), výrazně častěji než u těch, kteří se považují za chudé (16 %).

Tabulka 2: Souvislost mezi hodnocením napjatosti příjmové situace domácnosti s hodnocením letošní inflace (%)

Domácnost je (subjektivní hodnocení):	Domácnost si bude letos moci nakoupit:				
	Mnohem více	O něco více	Asi tak stejně	O něco méně	Mnohem méně
velmi + spíše bohatá (15 %)	0	5	40	48	3
ani bohatá, ani chudá (70 %)	0	3	34	49	12
velmi + spíše chudá (15 %)	1	0	16	53	29

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_2603, 27. 3. - 8. 4. 2026, 1031 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

³ Znění otázky: „Myslíte si, že v tomto roce si budete moci nakoupit za stejné peníze mnohem více než dnes, trochu více než dnes, asi tak stejně, trochu méně než dnes, mnohem méně než dnes?“

Technické parametry výzkumu

Výzkum:	Panel Naše společnost, PNS_2603
Realizátor:	Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR
Projekt:	Panel Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR
Termín terénního šetření:	27. 3. - 8. 4. 2026
Výběr respondentů:	Vicestupňový stratifikovaný náhodný výběr
Strata:	Kraj (NUTS 3), velikost místa bydliště
Opora výběru:	Registr sčítacích obvodů a budov
Vážení dat:	Designové váhy zohledňují počet osob v domácnosti a kalibrační váhy zohledňující křížení velikosti místa bydliště proti NUTS2, a dále věk, vzdělání, pohlaví.
Zdroj dat pro vážení:	Český statistický úřad
Reprezentativita:	Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let
Počet dotázaných:	1031 (1008 CAWI, 23 CAPI)
Metoda sběru dat:	Online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI
Výzkumný nástroj:	Standardizovaný dotazník
Otázky:	EV_28, EV_190, EV_30
Kód zprávy:	ev260421
Zveřejněno dne:	21. dubna 2026
Zpracovala:	Naděžda Čadová

Slovníček pojmů:

Popis výběru respondentů do Panelu naše společnost – Respondenti panelu jsou získáváni pomocí vicestupňového stratifikovaného výběru skupin s opakováním. Oporou výběru je Registr sčítacích obvodů a budov (RSO). Strata výběru jsou kraje ČR křížené s velikostí obce (66 strat). V rámci každého strata je primární jednotka výběru obec. Při výběru obce je zohledňován její počet obyvatel (větší obec má větší pravděpodobnost výběru) a výběr umožňuje opakování výběru obce. V rámci obce je vždy vybráno náhodně 6 adres budov opět s pravděpodobností podle počtu obyvatel budovy (s opakováním). V budově je náhodně vybrána jedna domácnost (bez opakování) a v domácnosti je náhodně vybrán jeden její člen. Tento postup společně s designovými vahami zohledňujícími počet obyvatel domácnosti a post-stratifikačními vahami zajišťuje reprezentativitu výběru vzhledem k cílové populaci.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Vážení dat – způsob zvýšení reprezentativity souboru vzhledem k vybraným charakteristikám populace pomocí přiřazení váhy každému respondentovi. Váhy jsou vytvářeny pomocí metody iterativního proporčního vážení a pohybují se v rozsahu 0,333 až 3.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý.

|